

HAPPY NEW YEAR!

1 มกราคม กลายเป็นปีใหม่สากล
ได้อย่างไรนะ?

Happy New Year! Bonne Année! สวัสด์ปีใหม่ค่ะ ท่านผู้อ่านทุกท่าน

ท่านผู้อ่านเคยสงสัยกันมั๊ยคะว่า โลกออกจะกว้างใหญ่ มีหลายประเทศ หลากวัฒนธรรม แต่ละแหล่งก็มีการนับวันขึ้นปีใหม่เฉพาะท้องถิ่นที่ต่าง ๆ กันไป อย่างไทยเราก็นับว่าวันสงกรานต์เป็นปีใหม่ของไทย ในขณะที่จีนก็จะมีเทศกาลตรุษจีน แต่ทำไมเราถึงร่วมฉลองปีใหม่สากลด้วยกันในวันที่ 1 มกราคม? มา ๆ วันนี้ ฟุตฟิตฟอกไฟกับราม่า จะเล่าให้ฟังค่ะ

เริ่มแรกสุด เราต้องย้อนอดีตกลับไปถึงยุคสมัยของชาวบาบิโลน (Babylon/ˈbæbrɪlɒniə/) เมื่อ 4,000 กว่าปีที่แล้วค่ะ ชาวบาบิโลนได้คิดค้นการใช้ปฏิทินขึ้นโดยคำนวณจากการเคลื่อนที่วงรอบของดวงจันทร์เป็นหลักในการนับ เรียกว่า “จันทรคติ” (Lunar calendar/ˈluːnə(r)ˈkælɪndə(r)) เมื่อครบ 12 เดือน ก็กำหนดให้เป็น 1 ปี ต่อมาเพื่อให้เกิดความพอดีระหว่างการนับปีตามปฏิทินกับปีตามฤดูกาล จึงได้เพิ่มเดือนเข้าไปอีก 1 เดือน เป็น 13 เดือนในทุก ๆ 4 ปี

ครั้งเมื่ออารยธรรมในยุคต่อมาอย่าง อียิปต์ กรีก และโรมัน รุ่งเรืองขึ้นตามลำดับ ก็มีการนำปฏิทินของชาวบาบิโลนปรับปรุงโหมมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งเมื่อประมาณ 45 ปีก่อนคริสตกาล ในสมัยของจักรพรรดิ จูเลียส ซีซาร์ (Julius Caesar/ˌdʒuːliəsˈsiːzə(r)) ได้มีการนำความคิดและหลักความเชื่อเรื่อง “จักรราศี” (Zodiac/ˈzəʊdiæk) ตามหลัก “สุริยคติ” (Solar Calendar/ˌsəʊləˈkælɪndə(r)) ของอียิปต์มาผสมผสานกับจันทรคติในแบบเดิม ทำให้ในหนึ่งปีมี 365 วัน จึงกำเนิดเป็น “ปฏิทินจูเลียน” (Julian calendar/ˌdʒuːliənˈkælɪndə(r)) ซึ่งใกล้เคียงกับปัจจุบันมาก โดยทุก ๆ 4 ปี จะให้เดือนมีนาคมมี 28 วัน เพิ่มอีก 1 วัน เป็น 29 วัน คือ เดือนกุมภาพันธ์ โดยปฏิทินเวอร์ชันนี้มีการกำหนดให้วันที่ 1 มกราคมเป็นวันแรกของปี ตามที่เรียกเดือนมกราคมในภาษาอังกฤษว่า January (ˈdʒænjuəri) อันมีที่มาจาก “เจนิส” (Janus/ˈdʒeməs) เทพเจ้าองค์หนึ่งในศาสนาโรมันยุคโบราณที่เชื่อกันว่า เป็นผู้เฝ้าประตูทางเข้าประตูสุรวงสวรรค์ คุ้มครองการเริ่มต้น การผันแปร และกาลเวลา โดยชาวโรมันจะจัดให้มีการบูชาเทพเจ้านี้อย่างขลัง และมีการประเพณีมอบของขวัญแก่กัน ในวันแรกของเดือนมกราคม เพื่อเป็นสิริมงคลต่อชีวิตที่จะเริ่มขึ้นในปีใหม่นั้นเอง

โดยในเวลาต่อมา ทางฟากยุโรปที่ยึดเอาปฏิทินจูเลียนมาใช้ตลอด ก็มีการปรับเปลี่ยนวันเวลาต่าง ๆ ภายในปฏิทินให้เหมาะสมมากขึ้นในยุคของพระสันตะปาปาเกรกอรีที่ 13 (Pope Gregory XIII /pəʊp 'gregəri ,fɪfti:n/) ปฏิทินแบบใหม่นี้จึงเรียกว่า **ปฏิทินเกรกอเรียน (Gregorian calendar/ /grɪˌɡɔːriən 'kælɪndə(r)/** ตามชื่อพระสันตะปาปา เกรกอรี ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปปรับเปลี่ยนมาใช้ปฏิทินเกรกอเรียนตาม และในที่สุด ด้วยการขยายอาณานิคมและอิทธิพลของชาวยุโรปไปยังดินแดนต่าง ๆ ทั่วโลกมายังฝั่งทวีปเอเชีย รวมถึงประเทศไทย ปฏิทินเกรกอเรียนก็กลายเป็นปฏิทินสากลของโลกยุคปัจจุบันนั่นเอง

สำหรับในประเทศไทยนั้น แรกเริ่มเดิมทีเราถือเอาวันแรม 1 ค่ำ เดือนอ้าย ตรงกับ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ ตามคติทางพุทธศาสนา ที่ถือช่วงฤดูหนาวเป็นการเริ่มต้นของปี ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 5 ได้นำเอาคติพราหมณ์ฮินดูที่เข้ามาพร้อมกับศาสนาจากประเทศอินเดีย ที่ถือเอาวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 (เดือนเมษายน) หรือ วันมหาสงกรานต์ ทางจันทรคติ ซึ่งเป็นวันเปลี่ยนรอบปีนักษัตรให้เป็นวันขึ้นปีใหม่ ต่อมาทางราชการนิยมใช้สุริยคติ จึงได้ถือวันที่ 1 เมษายน เป็นวันขึ้นต้นปีมาตั้งแต่พุทธศักราช 2432 จนถึงสมัยที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องการให้ประเทศไทยมีความเป็นสากลเหมือนอารยประเทศ จึงได้ออกพระราชบัญญัติ ปีปฏิทินพุทธศักราช 2483 ประกาศให้ยึดวันปีใหม่ในวันที่ 1 มกราคม นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

2020 อาจเรียกได้ว่า เป็นปีที่หนักหน่วงในทุก ๆ ด้าน แต่เชื่อว่าด้วยสติปัญญาและความพยายามของพวกเรา เชื่อว่าอุปสรรคใด ๆ จะต้องผ่านไปได้ด้วยดี แล้วปีหน้า เราจะได้เริ่มต้นกันใหม่อีกครั้ง ด้วยความหวังและความ สุขสดชื่นตลอดปีแน่นอนค่ะ! มาเป็นกำลังใจให้กันและกันนะคะ Happy New Year อีกครั้งค่ะ ♥

อ้างอิง

- Bikos, Konstantin และ Hocken, Vigdis. “The Roman Calendar” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.timeanddate.com/calendar/roman-calendar.html>
- “The Roman calendar” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.tondering.dk/claus/cal/roman.php>
- EarthSky. “Why does the new year begin on January 1?” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://earthsky.org/earth/why-does-the-new-year-begin-on-january-1>
- Ghose, Tia. “Why Do We Celebrate New Year’s on Jan. 1?” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.livescience.com/57342-why-is-new-years-january-first.html>
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. “วันขึ้นปีใหม่สากลของชาวโลก-ชาวไทย” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=4690&filename=index